

Laki

mielenterveyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan mielenterveyslain (1116/1990) 1, 4 ja 5 §, sellaisina kuin niistä ovat 4 § osaksi laissa 583/2022 ja 5 § laissa 583/2022,
muutetaan 2 § sekä 3 §:n otsikko ja 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 583/2022, sekä *lisätään* lakiin uusi 6 a § seuraavasti:

2 §

Ohjaus ja valvonta

Aluehallintovirasto valvoo valtion mielisairaaloiden järjestämän ja tuottaman terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta.

Aluehallintoviraston on valvonnassaan erityisesti valvottava 4 a luvussa tarkoitettujen itsemääräämisoikeuden rajoitusten käyttöä.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa sosiaali- ja terveysministeriön alaisena aluehallintovirastojen toimintaa niiden toimintaperiaatteiden, menettelytapojen ja ratkaisukäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi valtion mielisairaaloiden ohjauksessa ja valvonnassa. Lisäksi Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto ohjaa ja valvoo valtion mielisairaaloita erityisesti silloin, kun kysymyksessä ovat:

- 1) periaatteellisesti tärkeät tai laajakantoiset asiat;
- 2) usean aluehallintoviraston toimialuetta tai koko maata koskevat asiat;
- 3) asiat, jotka liittyvät Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirastossa käsiteltävään terveydenhuollon ammattihenkilöä koskevaan valvonta-asiaan; sekä
- 4) asiat, joita aluehallintovirasto on esteellinen käsittelemään.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston ja aluehallintovirastojen tarkemmasta työnjaosta ohjauksessa ja valvonnassa voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Tahdosta riippumattoman hoidon järjestäminen

Hyvinvointialueen tulee huolehtia alueellaan tämän lain mukaisen tahdosta riippumattoman hoidon järjestämisestä osana erikoissairaanhoidtoa. Erikoissairaanhoidosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010).

---

6 a §

Opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoito opioidilääkkeillä

Valtion mielisairaalassa voidaan antaa opioidiriippuvaiselle potilaalle vieroitus- tai korvaushoitona opioidilääkkeitä. Valtion mielisairaalassa tulee olla tällaisen hoidon antamiseen perehtynyt hoidosta vastaava lääkäri ja toiminnan edellyttämä muu henkilökunta sekä soveltuvat tilat.

HE 197/2022 vp
StVM 24/2022 vp
EV 169/2022 vp

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään niistä opioidilääkkeistä, joita saa käyttää opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoitoon. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä opioidiriippuvuuden vieroitus- ja korvaushoidon antamisen edellytyksistä ja toteuttamisesta valtion mielisairaalassa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Helsingissä 29.12.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru